

Ünnepi konferencia
Balogh András születésének 100. évfordulóján
A kertművészet, a tájépítészet és a
képzőművészet kapcsolata

ORMOS IMRE
ALAPÍTVÁNY

Budapest, 2019

A kiadvány megjelenését támogatta a:

Nemzeti Kulturális Alap

Kiadja:
Ormos Imre Alapítvány

Felelős kiadó:
Andor Domokosné

Szerkesztők:
Herczeg Ágnes
Szikra Éva

Grafikai tervezés és tördelés:
Szpiszár Vivien

Lektor:
Sike Orsolya

Nyomda:
Hanczár Nyomda, Budapest

ISBN: 978-615-00-5855-9

BEVEZETŐ

A kertépítészeti alkotások létrehozásában, sőt a nagyobb léptékű tájépítészeti tervezések esetében is, a természettudományos ismeretek, műszaki képzettség mellett elengedhetetlen a képzőművészeti szemlélet, érzék, képesség. A kertművészet történetének több ezer éves múltja a bizonyíték a művészetekkel, - elsősorban a képzőművészettel, való szoros kapcsolat fontosságára. A magyar felsőbb szintű kertépítészeti képzés megalapozói – Rerrich Béla, Ormos Imre-, korán, már a 20. század első évtizedeiben felismerték a művészeti nevelés jelentőségét szakterületünk fejlődésében. Ennek a gondolatnak köszönhető, hogy egyetemünk jogelődjén hosszú éveken keresztül tanított Balogh András festőművész, aki idén lenne 100 éves. Ez az ünnepi megemlékezés kiváló alkalom arra, hogy egy konferencia keretében megvitassuk a kertművészet, tájépítészet és képzőművészet kapcsolatát. A jelenlegi egyetemi képzésben a művészeti oktatás változatlanul hangsúlyos szerepet kap, természetesen figyelembe véve a megváltozott igényeket, lehetőségeket.

A tájépítészek egyre nagyobb elismertségének köszönhetően fontos, hogy a társszakmák, - az építészek, a különféle művészeti ágak képviselői-, is jobban megismerkedjenek a tájépítészeti alkotás folyamataival. Kialakuljon a közös gondolkodásra, együttműködésre való igény és képesség.

A KIÁLLÍTÁS TABLÓI:

Balogh András
festőművész

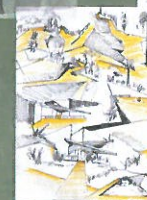
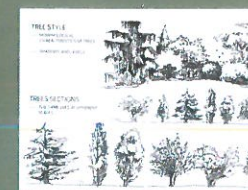
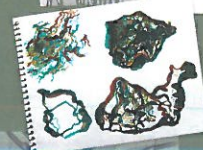
100
éve
született
Balogh András

Bauer, Louis

Tájrajzolatok

nemzetközi hallgatók szabadtéri és
tájépítészeti elemző rajzai

[illegible]

100
éve
született
Balogh András

Bauer, Louis

stílusok is. Miközben a művészettörténet a képzőművészet minden területével foglalkozott, ugyanakkor a kertművészet művészettörténeti értelmezése messze elmaradt, pedig a 18 - 19. század folyamán már komoly igényként merült fel a stílusjegyek és a kertművészet történetének szisztematikus feldolgozása.

Az 1970-es évek elején irányult csak a figyelem a természetről szóló diszkussziók hatására a kertművészet és annak alkotásai, a kertek iránt, amelyben az érintetlen természet és az ember alkotása, mint sajátos forma jelenik meg. Azóta sorra jelennek meg a tudományos igényű munkák ebben a témában. /Itt meg kell jegyezni, hogy a tudományos igényű, módszerű művészettörténet is csak a 19. században kezdődött el./

Külön nagy téma a kert és a művészetek kapcsolatának kérdése. A kert, mint a benne álló művészi alkotásoknak helyet adó tér; valamint a kert, mint a művészi alkotás tárgya, amely a művészet minden területén megjelenik.

Nem foglalkoznék tehát azzal az óriási nagy kérdéskörrel, hogy a kert, mint az 'elveszett Paradicsom' megjelenítője, mennyi művészt ihletett meg. Számtalan példát hozhatunk költők, írók műveiről, gondolatairól, hogy mit jelent számukra a kert. A reneszánsz irodalomban külön fogalomként használták a 'Locus amoenus' elnevezést a kellemes, idillikus helyre az éden, az elysium megfelelőjeként. Zeneművek, képzőművészeti alkotások sora dicsőíti a kertek szépségét.

MARTÍ TIBOR

BALOGH ANDRÁS PÁLYÁJA ÉS ÉLETMŰVE

A Műcsarnokban 1980. januárban rendezett – mintegy 70 művét felvonultató – gyűjteményes kiállítását László Gyula régész professzor nyitotta meg, beszédének azt a címet adta: „Egy szelíd művész szelíd művei”. A szelídség a lelki, szellemi értelemben erős emberek erénye: Nagyapa szelídségében kivételes lelkierő, hit, a Teremtőnek és a teremtettnél való csodálata nyilvánult meg.

Célom annak bemutatása, hogy Balogh András miből merített, mik voltak életének forrásai, mi, pontosabban Ki adott neki erőt, tartást, derűt, ihletet – a művésznek, a tanárnak, az Embernek – a Férjnek, Édesapának és Nagypának, egy olyan korban, ami Nagyszüleim elmondása szerint

keményen próbára tette az emberek jellemét és lelki erejét, ha hűek akartak maradni hitükhez és saját magukhoz.

A megemlékezésre készülve kiadott műveit, alkotásait, kiállításait megnyitónak szövegeit, más művészek kiállításain mondott megnyitót, ezeken kívül feldolgozásra váró hagyatékát tanulmányoztam, valamint levéltári kutatómunkát is végeztem, és egy lenyűgözően sokoldalú művész tevékenységeinek lenyomatai nyilvánultak meg számomra.

Nyomtatásban megjelent művei közül alighanem a „Magyarország nevezetes fái” c. munkája a legismertebb; az 1957-ben, majd második kiadásban 1968-ban megjelent művében Nagyapa nemcsak szövegesen ismertette az ország különböző pontjain található, nevezetes, történelmi fákat, hanem le is rajzolta azokat. A hatalmas, kiterjedt lombkoronájú fák gyökérzete – otthon sokszor hallhattam – akkora is lehet, mint a fák koronája. Nagyapa szerteágazó, különleges életműve a fákról mondott hasonlatot idézi fel bennem: az életpálya kibontakozását nagyon mély, több helyről táplálkozó, erős források tették lehetővé.

Elsősorban mély keresztény hite, amely szilárd és megingathatatlan maradt egész életében. A Teremtőre és a teremtet világ szépségeire való rácsodálkozás és a szépségek gyarapításának vágya végig munkált benne. „Az embernek nem az a feladata, hogy összegyűjtse a világ szépségeit, hanem az, hogy új szépségeket helyezzen el benne” – ez a gondolata, ars poeticája végigkísérte egész pályáját. Franciaországi emigrációban élő barátjának, Nagy Imre festőművésznak (1928–1997) írta 1989. január 4-én: „Az alkotás törvényei a Teremtőre vezethetők vissza. A képzőművészeti alkotás ugyanazokon a koordinátákon születik, melyek bennünket is létrehoztak. A belénk kódolt törvényeken épül fel és azok meghosszabbításaként fogható fel. Mint ahogy az ember legjobb kvalitásai a Teremtőt formázzák, ugyanúgy a művek legjobb kvalitásai az alkotót. [...] A művész Istent játszó ember, aki nem egyszer a teremtés illúziójában alkot, de képzeletvilágán akkor is a teremtet világ valóságos törvényei uralkodnak.”

Felesége, Nemeskürty Márta (1928–2010) odaadó és áldozatos módon, hűséges társként több mint negyven éven át segítette és biztosította számára a háttérrel, ami az alkotó munkához, a tanításhoz és a művészeti közéletben való szerepvállaláshoz nélkülözhetetlen volt. Meggyőződése, hogy Nagyapa szép pályájának és különleges belső derűjének, kiegyensúlyozottságának „titka” az a rendíthetetlen szellemi-érzelmi háttér, amit számára Nagymama

biztosított. Családja életének pillanatait megörökítő képei minden szónál többet mondanak. Egy darab Mennysorság lehetett számára az Otthon, ahol felesége és két lánya, Márta és Judit várták haza.

Mint minden életpálya indulását, a származás és a család alig túlbecsülhető jelentőséggel befolyásolta az ő útját is. Géresi Balogh András 1919. március 14-én született Budapesten. Apai ágon a géresi Baloghok Szatmár megyéből a dél-erdélyi Alsó-Fehér megyébe származtak, anyai fölmenői a Székelyföldön: Csíkban, ill. Háromszéken éltek. Szülei az 1900-as évek elején költöztek Budapestre. Édesapja, géresi Balogh József (1875–1942) mérnök, édesanyja székelyudvarhelyi Stemmer Mária (1881–1953) volt. Az erdélyi család régi történeteit Nagypapa elevenen őrizte: gyermekként nagyon szerettem hallgatni, amikor édesapja gyerekkori csínytevéseiről mesélt, utánozhatatlanul kedves, lebilincselő stílussal.

A híres Eötvös Gimnázium diákja volt, 1937-ben érettségizett. Részt vett az 1933-as gödöllői Cserkész Világtalálkozón (Jamboree-n); élményeit megörökítő beszámolója a gimnázium értesítőjében meg is jelent. A családi archívumban őrzött képek tanúsága szerint már egészen kis korától kezdve kedves elfoglaltsága volt a rajzolás és a festés; gyermekkori rajzai nemcsak tehetségéről, de sajátos világlátásáról és különleges humoráról is tanúskodnak. Tanulmányi éveiről érdemes Szíj Béla 1964-ből való írását idézni: „*Alig volt tizenhat éves, amikor beiratkozott Aba-Novák Vilmos Múzeum körüli szabadiskolájába, s itt kezdte meg művészi képzését. Főiskolás éve előtt két jelentős ifjúsági díjat nyert, ezek segítségével Párizsba utazott. Megnézte a klasszikus és modern mesterek műveit, az utóbbiak közül Van Gogh gyűjteményes kiállítása jelentette számára a legnagyobb élményt. Magyar vonatkozású érdekessége is volt útjának. Láthatta Medgyessy Ferenc, Aba-Novák Vilmos, Szőnyi István és még több itthoni mester kiállítási anyagát, ugyanis 1937-ben a viláckiállítás eseménydús hónapjaiban járt ott. Párizs után Bécs múzeumait tanulmányozta, s amikor 1937 őszén a [Képzőművészeti] Főiskola növendékei közé lépett, már bő festői és grafikai gyakorlattal rendelkező, a művészet eredményeit számos eredeti remekművön ismerő fiatalember volt*”

Tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán 1937-ben kezdte, a II. világháború miatt 1946-ban szerzett rajztanári diplomát. Burghardt Rezső (1884–1963) tanítványa volt. Már főiskolásként részt vett hazai kiállításokon és számos jelentős díjat elnyert: többek között Balló Ede és Székely Bertalan díjjal tüntették ki. Míg tehetségét a háború előtt (ily módon) több alkalommal

is elismerték, ezt követően erre csak hosszabb idő elteltével került sor: legközelebb 1957-ben nyerte el a Csók István-érmet.

Előbb – 1949-ben – az Agrártudományi Egyetemen volt meghívott előadó, majd 1950-ben kezdett el tanítani a Kertészeti Főiskolán, az Ormos Imre professzor által létrehozott (Kerttervezési) tanszéken. 1949 fontos év volt életében: megnősült, illetve pedagógiai és elméleti vonatkozású munkásságát is ekkor kezdte meg, ami – Szíj Béla szavaival – „*majd a későbbiek folyamán piktúrájában is befolyásoló erejű lesz*”. Egyik önéletrajzában (1958) írja, hogy mint tud. segédmunkatárs, kerttörténeti és kertesztétikai kutatásokat végez és a kerttervező hallgatók részére ábrázoló-geometriai és művészettörténeti előadásokat tart. A főiskola évkönyvében, illetve más rangos szakfolyóiratokban egymás után jelentek meg publikációi, például: „*Műalkotás-e a kert?*” ; „*Fertőd és Kismarton parkjai a XVIII és XIX. század fordulóján*”, „*A fertői kastély építéstörténetének főbb mozzanatai*”. Fialat művészként általános és középiskolai tankönyveket is illusztrált. 1959-től kezdett el tanítani az Iparművészeti Főiskolán, ahol a „*Kerttervezés esztétikája*” tárgyat oktatta a '70-es évek elejéig. Tanítványai egybehangzó visszaemlékezésük szerint rajongtak érte; élvezetes előadói stílusa, humora és hiteles emberi-oktatói-művészi magatartása általános megbecsülést vívott ki.

Kutatói-oktatói tevékenysége mellett alkotóművészként is folyamatosan aktív. Szíj Béla írja, hogy „az első jelentősebb kiállítást, melyen szerepelt, 1949-ben rendezték a régi Műcsarnok termeiben. [...] Műveire ő maga úgy emlékezik vissza, hogy a korábbi leíró jellegű képfogalmazástól a lírai hangvétel felé itt tette meg az első lépéseket.” 1949-ben, 1957-ben és 1963-ban gyűjteményes kiállításokon mutatta be tájképeit és figurális kompozícióit.

Az 1960-as, '70-es években a nem éppen könnyű körülmények ellenére is sok tanulmányutat tett külföldön: bejárta Prágát, Rómát, Nápolyt, Szentpétervárt, Moszkvát, Krakkót, járt Egyiptomban; angliai, francia-, spanyol-, görögországi útjai is igen fontosak voltak. Minden útjáról sok-sok egyéni meglátással jött vissza.

Pályájának e szakasza – az 1950-es évek közepétől – különösen termékeny időszaka volt. Meghatározó szerepet vállalt a Műcsarnokban a „*Kertészet a magyar képzőművészetben*” címmel, 1956 nyarán rendezett kiállítás megszervezésében.

Balogh András pályáján összekapcsolódtak a képzőművészet és a kert

tervezésének, illetve a táj alakításának (esztétikai) kérdései: alkotóművészi, oktatói és kutatói tevékenységében is folyamatosan jelen volt a két terület. Hagyatékában megtalálható az 1956 nyarán, a Múcsarnokban rendezett kertművészeti kiállítás dokumentációja; amelynek szervezésében meghatározó szerepe volt. Elérte, hogy számos, a Szépművészeti Múzeum Újkori Képtárának gyűjteményébe tartozó festményt, amit a szocialista realizmus a pincébe száműzött, és akkor már jó ideje nem láthatott a közönség, ismét megcsodálhassanak. Az ügynek megnyerte Végvári Lajost, aki akkor a Képzőművészeti Főiskola művészettörténet tanára volt, korábban pedig a Szépművészeti Múzeum igazgatója, így jöhetett létre a kiállítás.

A tárlat részeként – az archív fotók tanúsága szerint is – kertrészeket alakítottak ki a Múcsarnokban; a képeken kívül tablókön mutatták be a kertészet és a képzőművészet kapcsolatát. A korabeli sajtó alapján rendkívül pozitív fogadtatása volt az újszerű kiállításnak, amit a tervezettnél közel egy hónappal tovább meghosszabbítva, 1956. szeptember végéig lehetett megtekinteni.

1957-ben jelent meg említett könyve Magyarország nevezetes fáirol; ebben az évben volt első önálló kiállítása a Csók István Galériában, valamint részt vett ekkor az Ernst Múzeum „70 festő” tárlatán is.

A kert „műfaji problémáinak” és történetének vizsgálata (...) sajátos módszerhez vezette a képzőművészeti tanulmányok terén is. „A képzőművészeti giccs” (Gondolat, Bp., 1964), „A kert művészete” (Corvina, 1971), ill. a „Magyarország nevezetes fái” c. munkájának második kiadása (1968), később „A kerti cicomáról” (1981) c. könyvei fémjelzik pályájának e szakaszát. Az MTA Művészettörténeti Kutató Csoport megbízásából tanulmányozta a felvilágosodás korának kertművészetét, városi kertjeink kialakulásának történetét. A színek szerepéről, a virágkultúráról írt könyvei, tanulmányai ismertetésére most nincs mód.

Évtizedeken keresztül részt vett a művészeti közéletben: tagja volt a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének és a Képzőművészeti Alapnak. Idővel vezetőségi, választmányi, illetve elnökségi tag is lett. A gyűléseken, szakmai fórumokon, illetve a festmények zsűrizésekor – Nagyszüleim elmondása szerint – igyekezett segíteni azoknak a művészeknek, akik a kor uralkodó művészetpolitikai ideológiája miatt hátrányos helyzetben voltak (mert pl. absztrakt képeket festettek). Érdekes felszólalása volt 1956.

október 17-én, a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége festő szakosztályának ülésén, mindössze hat nappal a forradalom kitörése előtt! Ő mondta az egyik búcsúztatót Csók István temetésén. Rendszeresen vállalta más művészek kiállításainak megnyitását, művész-kollégái katalógusaihoz sok érto pályaismertetést, -bemutatást és elemzést írt.

Alkotó korának fénykorát jelentik a '70-es évek nagy alkotásai. 1971-ben 50 festményéből rendeztek kiállítást a nyugat-németországi Bissingenben; ezzel egyidejűleg olasz magángyűjteményekben szereplő 10 festményét állították ki Firenzében, a Galeria Spinetti-ben. Az 1971. évi Firenzei Nemzetközi Biennálén, melyet 20 ország művészeinek részvételével rendeztek a Palazzo Strozzi-ban – amelyre Magyarország több, mint 30 év után először kapott meghívást – Balogh Andrást Firenze város aranyérmével tüntették ki. Ebben az évtizedben születtek a következő, meghatározó alkotásai:

Önarckép élőkkel és megholtakkal (1977), Emlékek a magyar történelemből (1979), Jelmépek születése (1979), A Lépcső, Kompozíció műtörténeti alakokkal (1981). „Sokalakos monumentális kompozícióiban (...)” a történelem, a művészettörténet és saját életének alakjait jelenítette meg. Ezekben a nagylélegzetű, az életről kialakított filozófiáját, univerzális gondolatokat hordozó alkotásaiban a figurák portrészerű felsorakoztatásában, a tömeg bravúros ábrázolásában, az áttekinthető, világos kompozíciókban, az anyagszerű, gondos festésmódban a reneszánsz mesterének hatása és a régi művészet iránti alázata érezhető. Egész piktúrájában valami nemes, magasztos utáni vágyakozás, a tisztaság, a szépség harmóniája uralkodik. Galileo Gentile, a milánói egyetem művészettörténész professzora, jó barátja (1975-ben) így jellemezte milánói kiállítása alkalmából művészetét: „Balogh András valóban mestere festészetének. Nemcsak azért, mert gazdag formaadásban, művei emberi értékeket tartalmaznak, kiváltkép intellektualisakat és költőieket, de azért is, mert stílusának összetevői összhangban állnak egymással...”

1971–1980 között szinte folyamatosan voltak egyéni és csoportos kiállításai az NSZK-ban és Olaszországban. 1977-ben Torontóban, 1984-ben Finnországban volt kiállítása. Itthon 1959 és 1985 között országszerte voltak önálló kiállításai.

Mindig önmaga maradt: 1974-ben írta, hogy „Az igazi művész mindig tájékozópont a társadalomban. Fontos, hogy stabil pont legyen, melyhez visszatérhet az, akinek szüksége van rá. A jellem stabilitásából születik a szépség. Talán paradoxia,

de művészetében csak az baladhat, aki maga szilárdan áll. Újat csak az teremthet, aki az alkotás folyamatában nem adja fel önmagát. Utóvégre nem alkotásaink formálnak minket, hanem nekünk kell formálnunk alkotásainkat.”

„A szem hűsége a látott világhoz olyan, mit a jellem hűsége az igazsághoz”

Balogh András e gondolatot többször idézte írásaiban. Nyomtatásban egyik festő-pályatársáról írta, de Nagy Imre festőművésznek fogalmazott levelében saját magára vonatkoztatva is szerepel: „[...] Olyan művész volt, akiben a természet mély áhítatot keltett, s akinek pályáján mindvégig érezhető volt, hogy alkotásaival a Teremtőt dicséri. Ehhez a transzcendens gondolathoz szilárd jellemmel ragaszkodott. [...] A látott világ szépségeit a Teremtőre vetítette vissza. Neki volt hálás érte. Művészete a szó erkölcsi értelmében osztozás volt a világ szépségében. A transzcendens gondolatot nála hűség jelentette a szépnek látott világhoz.”

BALOGH PÉTER

A NAGY ELŐDÖK – KERTMŰVÉSZET, KÉPZŐMŰVÉSZET ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNET

A gondolatmenet lényege a tájépítészet elmúlt 200 évének vizsgálata az egymást követő generációk, neves alkotók sorának áttekintésével. Mi befolyásolta alkotásuk során az egyes korszakok legnevesebb „kortárs” kertművészeit, tájépítészeit? Ismerték-e egymást? Hogyan adták át a tudást egymásnak? Milyen módon jelent meg a művészet a tájépítészet oktatásában?

Az alapgondolat apropóját az a 2019. március 11-i esemény adta, amelyen dr. Jámor Imre mutatta be könyvét Christian Heinrich Nebbien (1778–1841) eredeti Városligetéről és az arról szóló tanulmányáról. Akkor és ott a FUGÁ-ban készült egy fénykép: a professzor éppen dedikál, a háttérben pedig a Városliget mai vezető tájépítész tervezője látható. Kétszáz évet ölel fel a kép, korai elődtől a mai utódig...

Nebbien kortársa volt a neves író és költő Kazinczy Ferenc (1759-1831), aki a tájképi kertek valóságos megszállottja volt, s lelkesen terjesztette a róluk szóló ígét. Pályám emlékezete című művében sem „chroniconi rendben” mutatja be életét, hanem az előzetesen kijelölt „*angol kert kompozíció*” alapján.

A mai tájépítészeti felsőoktatás kezdeteit az Entz Ferenc (1805–1877) által alapított kertészeti tanintézetben találjuk. Itt indult meg 1894-ben az akkori Monarchia egész területén először a Kerttervezés és a Kertművészet oktatása

felsőfokon. Egy esztendővel ezelőtt érkezett hazánkba a Földművelésügyi Minisztérium meghívására a német Råde Károly (Karl Råde, 1864 – 1946), aki részt vett a tanintézet díszkertészeti részlegének megszervezésében, így az ő tervei alapján kezdték meg a Budai Arborétum telepítését 1893-94-ben.

A másik meghatározó német születésű hazai szakemberünk Ilsemann Keresztély (Christian Ilseman, 1850 – 1912), aki Budapest székesfőváros főkertészeként (1892–1902) minden bizonnyal közelről kísérte figyelemmel a Pecz család munkásságát – sőt, szinte bizonyosan személyesen is jól ismerte id. Pecz Ármint (1820–1896) a Múzeumkert tervezőjét, ahogyan két fiát, a jó nevű építész Pecz Samut (1854-1922) és a műkertész ifj. Pecz Ármint (1855-1927), a városligeti Ezredéves kiállítás (1896) kertművészeti tervezőjét is. Amely látványosság – ezt jó okkal feltételezhetjük – nagy hatással volt az akkor 15 esztendőes Rerrich Bélára (1881 – 1932), a Kertészeti Tanintézet majdani építész/kertművész (illetve ahogy ő elsőként magát és szakmáját nevezte: kertépítész) igazgatójára, a szegedi Dóm tér örökbecsű tervezőjére, aki amellet, hogy Nagybányán Hollós Simontól tanult festészetet, a műegyetemen egyik tanára éppen Pecz Samu volt.

1925. Egy szépreményű huszonkét éves kertészeti tanintézeti tanuló leckekönyvében a sok „ügyes”, „kitűnő” és „szorgalmas” bejegyzés mellett több „jeles” is van, amelyek közül az egyiket – a Kerttervezés tárgyát – éppen Rerrich Béla aláírása hitelesíti. A diák az az Ormos Imre, aki 1939-ben a Kertművészeti Tanszék első vezetője lesz és évtizedekre meghatározó személyisége a szakterületnek. Erősen művész-beállítottságú volt, a Pázmány Péter Tudományegyetemen művészettörténet-esztétika-filozófia szakon szerzett bölcsész doktorátust 1944-ben. Főműveit a hatvanas években alkotta: a várkerteket Budán, és a „*A kerttervezés története és gyakorlata*” c. könyvet. Előbbiek megalkotásában Borsos Miklós szobrászművésszel (1906 – 1990), utóbbiban Balogh István festőművésszel (1927 – 2015) működött együtt.

Möcsényi Mihály (1919 – 2017) a tájépítészet fogalmának hazai elterjesztője és fáradhatatlan harcosa is Ormos-tanítvány volt, aki a második világháború vége óta egészen a közelmúltig vett részt tájépítész generációk nevelésében. Kimagasló művészettörténeti kutatásokat végzett Eszterháza, ahol – saját szavaival – „*azt állítottam, bizonyítottam, hogy a mű-együttes tervezője, építője Jacoby Miklós*”. A Möcsényivel egyidős Balogh András festőművész (1919 – 1992) is Ormos Imre hívására érkezett a kertépítészek képzésébe,

A RENDEZVÉNY PROGRAMJA:
A KERTMŰVÉSZET, A TÁJÉPÍTÉSZET ÉS A
KÉPZŐMŰVÉSZET KAPCSOLATA
100 ÉVE SZÜLETETT BALOGH ANDRÁS FESTŐMŰVÉSZ
Konferencia és kiállítás

2019. március 18. hétfő

100 éve született Balogh András Kiállítás és megemlékezés

Helyszín: Szent István Egyetem Budai Campus, 1118 Budapest, Villányi út 29-43.)

- 15:30 - **Találkozó az egyetem portáján**
az esemény háziasszonya: Illyés Zsuzsa, tájépítész
- 15:45 - **Köszöntő**
Fekete Albert, a Tájépítészeti Kar dékánja
- 16:00 - **A természetművészeti workshop elkészült alkotásainak bemutatása az egyetem arborétumában**
bemutatja: Péter Alpár, természetművész
- 17:00 - **Balogh András emlékkiállítás megnyitó**
kiállítást megnyitja: Herczeg Ágnes, tájépítész
- 17:30 - **Balogh Andrára emlékezünk**
- 17:35 - **Apu**
Balogh Márta és Balogh Judit, Balogh András gyermekei
- 17:55 - **Emlékeztormorzsák Balogh Andrásról**
Jámbor Imre, tájépítész
- 18:25 - **A tanítvány és a gyűjtő**
Perjes András, tájépítész
- 18:55 - **Balogh András utolsó tanítványainak egyike**
Török Péter, tájépítész
- 19:25 - Fogadás és kötetlen beszélgetés

EGYETEMI HALLGATÓK PROGRAMJA

A kétnapos programsorozat megnyitásként természetművészeti alkotás készült a Szent István Egyetem Budai Campusának arborétumában. Péter Alpár természetművész vezetésével és a hallgatók bevonásával, így állítva emléket Balogh Andrásnak.

2019. március 19. kedd

A kertművészt, a tájépítészet és a képzőművészet kapcsolata

Helyszín: FUGA Budapesti Építészeti Központ 1152 Budapest, Petőfi Sándor u. 5.

DÉLELŐTT - VITAINDÍTÓ ELŐADÁSOK

- 9:15 - **Bevezető előadás: Művészet-e a kertművészet?**
Szikra Éva, tájépítész
- 9:30 - **Balogh András életútja és munkássága**
Martí Tibor történész, Balogh András unokája
- 9:45 - **A nagy elődök- kertművészet, képzőművészet és művészettörténet**
Balogh Péter, tájépítész
- 10:00 - **A magyar festészet –tájkép és kertek a vásznon**
Kieselbach Tamás művészettörténész
- 10:15 - **Tájfestészet, tájszemlélet -tájépítészeti vonatkozások a nagybányai festészetben**
Henning Imola, tájépítész
- 10:30 - **A képlátás, téma és inspiráció –a kertművészet és a képzőművészet áthatásainak történeti momentumai**
Herczeg Ágnes, tájépítész
- 11:00 - **Kávészünet**
- 11:30 - **Vizuális képzés és tájépítészet**
Kecskés András és Cserna Tamás festőművészek
- 11:45 - **A művészeti oktatás szerepe és módszere ma a tájépítész képzésben**
Eplényi Anna és Oláh Brigitta tájépítészek
- 12:00 - **Életösszefüggések felfedezője –táj és természet szemlélet Balogh András munkásságában**
Illyés Zsuzsanna, tájépítész
- 12:15 - **Természet, táj és művészet – kortárs művészek a tájban**
Péter Alpár, képzőművész
- 12:30 - Ebédszünet

DÉLUTÁN - KERKASZTAL MŰHELYBESZÉLGETÉS

- 13:30 -16:00 - **World Café**
Moderátor: Herczeg Ágnes, tájépítész

*Külön köszönetet mondunk a konferencia sikeres lebonyolításáért:
a családnak, minden kedves kollegának és nem utolsósorban
a FUGA Budapesti Építészeti Központnak.*

kép bal oldalon: Balogh András: Szelídsztyenye a kőszegi Király-völgyben

